

Hemþirelik Öþrencileri þin Stresle Baþetme Davranþþlarþ (HÖSBDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelik Öþrencileri þin Stresle Baþetme Davranþþlarþ (HÖSBDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22912>

Özet

Hemşirelik Örencileri için Stresle Baetme Davranşları Ölçeği (HÖSBDÖ), hemşirelik örencilerinin karşlaştıkları akademik ve klinik strese yönelik kullandıkları baetme stratejilerini değerlendirmek amacıyla uyarlanmş bir ölçektir. Bu ölçek, stresle baetme mekanizmaların dört ana alt boyutta inceleyen 19 maddelik bir araçtır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, hemşirelik eğitiminde örencilerin psikososyal tepkilerini ve baetme becerilerini sistematik olarak ölçmek için geliştirilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Stresle Baetme, Hemşirelik Örencileri, Psikiyatri Hemşireliği, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Aysel Karaca, Nevin Yıldırım, Hakan Ankaralı, Fatma Açıkgöz, Derya Akkuş

Amaç

Ölçeğin temel amacı, hemşirelik eğitimi gören örencilerin yaşadıkları stresle baetme yöntemlerini ve davranış kalıplarını saptamaktır. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve hemşirelik öğrencisi popülasyonuna uygunluğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Elde edilen veriler, öğrencilere yönelik stres yönetimi programlarının geliştirilmesinde ve akademik destek sağlanmasında kritik öneme sahiptir.

Ölçek, öğrencilerin stresli durumlara tepki verirken kullandıkları hem yapıcı (pozitif) hem de kaçınmacı (negatif) stratejileri ayrıştırmayı hedefler. Bu sayede eğitimciler, öğrencilerin hangi baetme boyutlarında desteğe ihtiyaç duyduğunu net bir şekilde görebilirler.

Yapı

Hemşirelik Örencileri için Stresle Baetme Davranşları Ölçeği (HÖSBDÖ), bireylerin stres karşısında sergilediği bilişsel ve davranışsal tepkileri ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Yapı, stresle başa çıkma stratejilerini dört farklı alt boyutta ele alır. Bu boyutlar, öğrencilerin zorluklarla yüzleşme, kaçınma, duygusal tepkileri yönetme ve problem çözme yaklaşımlarını kapsar.

Ölçek, stresin algılanış biçimi ile baetme eylemleri arasındaki ilişkiyi incelemeye olanak tanır.

Ölçeğin alt boyutları, öğrencilerin stres kaynakları nasıl transfer ettiğini, sorunları çözme odaklı mı yoksa duygusal odaklı mı yaklaşımlarını ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla yapılan analizlerde tatmin edici sonuçlar elde edilmiştir. Yapılan faktör analizi hazırlık çalışmalarında, örneklem yeterliliğini değerlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0.87 olarak belirlenmiştir. Bu değer, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, değişkenler arasındaki korelasyonun faktör analizi için uygunluğunu gösteren Bartlett testi sonucunda elde edilen ki-kare değerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bu bulgular, ölçeğin yapısal geçerliliğinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach's Alfa katsayıları hesaplanmıştır. Baş Etme Davranışları ölçeğinin alt boyutlarının güvenirlik katsayıları (alfa değerleri) genel olarak düşük bulunmuştur. Yayınlanan sonuçlara göre, iki alt boyutun Cronbach's alfa değerleri katsayıları 0.04 ile 0.40 arasında değişmektedir. Bu düşük değerler, bazı alt boyutların iç tutarlılık açısından dikkatli yorumlanması gerektiğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

HÖSBDÖ, toplamda 19 maddeden ve 4 farklı alt boyuttan oluşmaktadır. Uyarılma çalışması kapsamında yapılan faktör analizi, ölçeğin orijinal yapısını koruyarak dört faktörlü bir yapıyı desteklemiştir. Bu dört alt boyut ve madde dağılımları şunlardır:

Yımser Kalma (4 madde)

Transfer (3 madde)

Sorun Çözme (6 madde)

Kaçınma (6 madde)

Bu faktörler, hemşirelik öğrencilerinin stresle başa çıkarken hangi stratejilere ağırlık verdiğini (örneğin, pozitif yeniden değerlendirme, duygusal kaçınma veya aktif problem çözme) belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type:

Uyarılma (Adaptation)

Format:

Öz Bildirim Ölçeði (Self-Report Scale)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Hemþirelik Öþrencileri

Age Group:

Üniversite Düzeyindeki Genç Yetiþkinler

Population Details:

Türkiye'deki Hemþirelik Yüksekokulu veya Fakóltesi öþrencileri.

Test Methodology:

5'li Likert tipi derecelendirme (4=Kat?l?yorum - 0=Hiç kat?lm?yorum) kullan?larak yan?tlan?r.

Anahtar Kelimeler

Stres Yönetimi, Hemþirelik Eþitimi, Psikometri, Ölçek Geliþtirme, Baþ Etme Davranþlar?

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut deþil.

Affiliation Email addresses:

ayselkaraca@yahoo.com

Correspondence Address:

Aysel Karaca (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Aysel Karaca ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari veya araştırma amaçlı kullanım için izin ve ücret bilgileri yazar tarafından sağlanabilir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanma ve yayınlanması 2015'tir.

İletişim adresi: ayselkaraca@yahoo.com

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: hemsirelik-ogrencileri-icin-stresle-basetme-davranislari-hosbdo-toad.pdf

Kaynaklar

Karaca, A., Yıldırım, N., Ankaralı, H., Açıkgöz, F. ve Akkuş, D. (2015). Hemşirelik Öğrencileri İçin Algılanan Stres, Biyo-Psiko-Sosyal Cevap ve Stresle Başetme Davranışları Ölçeklerinin Türkçe'ye uyarlanması. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 6(1), 15-25. Makaleye erişim linki: journalagent.com

Hemşirelik Öğrencileri İçin Stresle Başetme Davranışları (HÖSBDÖ)

Maddeleri

DİKKAT: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Yımser kalma (4 m): Klinik uygulamalarda zorluklardan/ güç durumlardan kaçınırım.

Transfer (3 m): Öğretim elemanlarından kaçınırım.

Sorun çözme (6 m): Hayatta her şeyi pozitif ve iyimser bir yaklaşımla ele alırım.

Kaçınma (6 m): Stresli olayları çözmek için plan yapar ve öncelikleri belirlerim.